

До членовете на Комитета по правата на детето

Служба на Върховния комисар на ООН за правата на човека (OHCHR)

Дворец на нациите, Женева, Швейцария

nationalinstitutions@ohchr.org

Secretariat
P.O. Box 753
8000 AT Zwolle
The Netherlands

+31 (0)38 422 25 26

www.fgcnetwork.eu
info@eigen-kracht.nl

Инициатива на Европейската мрежа за Фамилни групови конференции за упражняване правата на детето чрез организирана подкрепа на социалната му мрежа

Конвенцията за правата на детето (1989 г.) и Законът за децата, младите хора и техните семейства в Нова Зеландия (1989 г.) са приети преди тридесет години. Тази двойна годишнина е добър повод да насочим вниманието ви към една важна тема.

Правата на децата, и особено на тези, които временно или трайно не могат да живеят с родителите си, заслужават допълнително внимание. Многогодишният ни опит в работа с деца и семейства показва, че тяхната експертиза е от огромно значение за прилагане на правата на детето. Целта на тази инициатива е да се подобри значително използването на силата на мрежата на семейството и близките.

Мрежа на практики във Фамилни групови конференции (ФГК)

Ние представяваме професионална мрежа от организации в седемнадесет европейски страни. Работим в тясно сътрудничество с деца, семейства, правителствени и неправителствени организации, институции, университети и агенции. Ние всички сме вдъхновени от Закона за децата, младежите и техните семейства в Нова Зеландия от 1989 година. Той акцентира върху значението на поддържането и укрепването на отношенията между децата, младите хора и тяхната по-широка мрежа от семейство и приятели. Фамилната групова конференция (ФГК) е механизмът, който дава израз на тези цели. Става въпрос за споделена самостоятелност и правото на гражданите да имат контрол над собствения си "житейски свят", дори и по време на трудности, когато държавата обмисля намеса в този "житейски свят" с цел закрила на деца. В ежедневната си работа с хиляди фамилни групови конференции в различни страни и култури, ние имаме опит с впечатляващи силни страни, опит, желание и способност на семействата да направят безопасен план за децата си, като решат проблемите си. Трябва да се вярва на семействата, че могат да запазят контрол върху живота си по безопасен за децата начин. Това е лзначителна подкрепа за правата на децата. Бихме искали да видим това съществено знание и експертизата на семействата, отразени в много по-голяма степен в работата на *Комитета по правата на детето* и националните правителства.

Семеен подход, основан на правата на детето: инициатива за интегрирана обща практика

Родителите носят основна отговорност за отглеждането на своите деца, а държавата трябва да им предоставя всякаква възможна подкрепа, за да могат да изпълняват своите задължения (КПД, чл. 5). Държавите-членки са задължени да осигурят грижата и защитата на всички деца (КПД, чл. 3, ал. 2). Принципите на Фамилната групова конференция са формулирани, за да подкрепят този член: държавите-членки имат инструментите да се намесят и са длъжни, на основата на националното законодателство и международните договори, да осигурят защита и грижа за всички деца (КПД, чл. 3 (2)). И когато правата на деца са нарушени, те имат начини за намеса в живота на семействата и децата. Фамилната групова конференция е позиционирана точно на входната врата на системата за закрила на детето: семейството има (юридическото) право да бъде първото, което да направи безопасен и отговорен план. Фамилната групова конференция е мощен инструмент за подкрепа на семейството в осигуряване на превенция, ранна/кризисна интервенция на местно ниво - независимо какъв е проблемът - бедност, увреждане, (домашно) насилие, здравеопазване, образование и т.н. Дългосрочните връзки със значими хора от мрежата на семейството и приятелите имат значение далеч отвъд непосредствените проблеми в момента. Прилагането на правата на децата трябва да започне и да се практикува в семейството. Затова семействата трябва да имат правото и възможността да поемат своята отговорност, да участват, да вземат собствени решения и да формулират свой план.

Комитетът по правата на детето неколкратно е препоръчвал на различни държави - членки да изпълняват програми, основаващи се на общността, с оглед подпомагане на разширеното семейство да играе активна роля, като напр. модела на фамилните конференции. Бихме искали да видим тази препоръка да стане формално право за децата и семействата, както е в законодателството на Нова Зеландия (CYPFA 1989).

Предоставяне на цялата необходима информация на фамилната група, а държавата може да наложи условия към направения план на семейството по отношение на безопасността. Фамилната група се събира, за да направи първа необходимото, а специалистите и / или магистратите приемат всеки план, който е безопасен и отговаря на наложените условия. Приетият план е водещ в последващите след ФГК действия.

Този опит се основава на богатство от изследвания¹. Проучвания в различни държави показват едни и същи последователни резултати: децата и техните семейства се чувстват чути, децата и семейството остават свързани, децата разчитат на дългосрочна подкрепа от семейната мрежа дори и в случаи на много сериозни проблеми. Семейството и неговата мрежа осъзнават своята основна роля при вземането на решения за собствения им живот. Семействата сами управляват живота си. Непредполагани и неочаквани до тогава ресурси се оказват налични. Сътрудничеството между семействата и специалистите се подобрява. Семейната група упражнява правото си на вземане на решения и носене на отговорност - модел на поведение и демокрация, които започват от дома. ФГК се превръща в средство за овластяване и се създават пространства за активна отговорност, за изместване на предимно пасивно- статистичната отговорност (Braithwaite).

Допълнителни критерии за подобряване на прилагането на правата на децата

Нашата инициатива за подобряване на прилагането на правата на децата се основава на солиден опит, че в случаи, когато предстои или вече се е случила намеса на държавата в живота на едно дете, мрежата на разширеното семейство допринася своя уникална експертиза по случая.

Това е причината ние настоятелно да призоваваме *Комитета по правата на детето* да подобри разбирането и чувствителността на правителствени и неправителствени организации. Тази чувствителност би трябвало да оценява заплахата от (институционална) намеса в живота на деца в съответствие със следните критерии за политиките на правителствените и неправителствените организации:

Правителствени и неправителствените организации:

1. Въздържане от отнемане на отговорността и силата на семейства да се грижат сами за себе си; правата на детето започват с това първо неговата семейна група да се включи за да изработи безопасен и отговорен план.
2. Мобилизиране и използване на всички възможности и ресурси на семейството и приятелите в процеса на вземане на решения.
3. Не позволяване да се определи избор на услуга, без допитване до разширеното семейство.
4. Осъществяване на програми в общността с оглед подпомагане на разширеното семейство да поеме активна роля.

Благодарим ви за вниманието. Готови сме да ви предоставим всякаква допълнителна информация и сме щастливи да работим с вас в полза на укрепването на правата на децата и техните семейства.

Подписано от членовете на Европейската мрежа за ФГК - <http://www.fgcnetwork.eu/en/home/>
Zwolle, The Netherlands, 14 август 2019

¹<http://www.ucdenver.edu/academics/colleges/medicalschoo/departments/pediatrics/subs/can/FGDM/Research/Documents/Research%20Annotated%20Bibliography%202012%20Printable%20Version.pdf>